

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

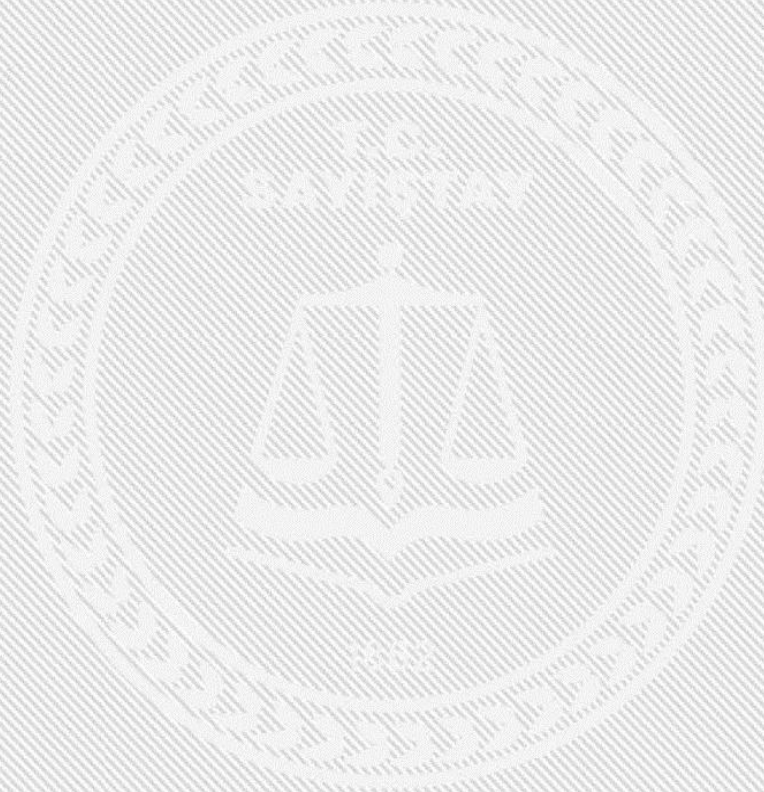
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇERİK

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	21

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	17

KISALTMALAR

EPDK : Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

MYMY : Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

XPS : Ekstrüde Polistren Köpük

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Gümüşhane Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539’uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2015 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	82.077.000,00	13.865.405,92	511.000,00	95.431.405,92	86.092.289,05	90,21

Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Toplamı	Gelir	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	82.077.000,00	81.459.315,48		99,25

Tablo 3: 2015 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	97.474.568,76	68.304.513,57	29.170.055,19

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Vadeli Banka Hesabına İlişkin Olarak Elde Edilen Faiz Gelirinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Üniversiteye ait vadeli banka hesabına tahakkuk eden faiz tutarlarından banka tarafından yapılan %15 oranında gelir vergisi tevkifatının muhasebeleştirme işleminin hatalı yapıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 19 uncu maddesi 8 inci fıkrasında, faiz gelirine ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre, bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının 102-Banka Hesabına, tevkifat tutarlarının 630-Giderler Hesabına borç, brüt faiz tutarı 600-Gelirler Hesabına alacak (181 Gelir Tahakkukları Hesabı yönetmelik gereği 2016 da kullanılacaktır), banka hesabına aktarılan tutarın tamamının ise aynı zamanda 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; net faiz geliri tutarının 600-Gelirler Hesabı ve 800-Bütçe Gelirleri hesaplarına kaydedilmiş olduğu, tevkifat yapılan 124.734,31 TL'lik vergi tutarının ise 630-Giderler Hesabına kaydedilmeyerek yukarıya alınan Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak hatalı muhasebeleştirme işlemi yapıldığı tespit edilmiştir.

MYMY'nin ilgili hükümlerine aykırı olarak üniversite tarafından yapılan söz konusu muhasebe işlemleri sonucunda, Faaliyet Sonuçları Tablosunda gayrisafilik ilkesine aykırı olarak gösterilmeyen 124.734,31 TL'lik tevkifat tutarı kadar hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 19 uncu maddesi 8 inci fıkrası gereğince, faiz gelirlerinin gelir vergisi tevkifatına ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı, 2016 yılı için 630 giderler hesabına borç kaydedilerek muhasebe kaydı yapılmış ve yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre işlemler tesis edilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumla mutabakat sağlanan bulgu konusu hususa ilişkin düzeltme kaydının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kaydının 2015 yılı mali tablosundaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarında Takip Edilmemesi

Gümüşhane Üniversitesi tarafından doğalgaz ve elektrik aboneliği için ilgili şirketlere ödenen güvence bedellerinin 126 ve 226 nolu Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarına kaydedilmek suretiyle aktifleştirilmeyip, 630-Giderler Hesabı kullanılarak ilgili yılına doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 142 nci maddesinde 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğine ilişkin olarak;

“Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır.”

Hükmüne yer verilmiştir.

Yönetmelik'in “Hesabın işleyişi” başlıklı 143 üncü maddesine göre de, bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan 226 nolu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarlar 226 nolu hesaba alacak, 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç kaydedilir.

Yıl içinde yapılan denetimler sırasında 2015 yılı güncel haliyle elektrik dağıtım şirketine yapılan "güvence bedeli" ödemelerinin toplam 79.900,75 TL ve doğalgaz dağıtım şirketine yapılan "güvence bedeli" ödemelerinin ise toplam 259.134,27 TL olduğu ve yukarıda yer verilen MYMY'nin ilgili hükümleri gereğince söz konusu tutarların 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi ve aktifleştirilmesi gerekirken, tamamının doğalgaz ve elektrik adı altında 630-Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi sonucunda ilgili yılların Faaliyet Sonuçları Tablosu ile 2015 yılı Bilançosunda toplam 339.035,02 TL'lik

hataya neden olunduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Hesabın işleyişi” başlıklı 143 üncü maddesine göre 2015 ve önceki yıllarda bütçe gideri olarak yapılan elektrik ve doğalgaz güvence bedelleri 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilerek takip edilecektir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumla mutabakat sağlanan bulgu konusu hususa ilişkin gerekli düzeltme kaydının yapılacağı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılacak düzeltme kaydının 2015 yılı mali tablosundaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Üniversite Bütçesinden Döner Sermaye İşletmesine Ayrılan Sermaye Paylarının Muhasebe Sisteminde İzlenmemesi

Üniversitenin döner sermayeli kuruluşuna taahhüt ettiği payların muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği’nde işletmenin sermaye limiti 100.000,00 TL olarak belirlenmiştir. 2015 yılı sonu itibariyle Üniversite tarafından bu tutar henüz döner sermayeye aktarılmamıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 164 üncü maddesine göre, döner sermayeli kuruluşlara taahhüt edilen sermaye tutarları 242-Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilir.

Üniversitenin döner sermayeye taahhüt etmiş olduğu 100.000,00 TL sermaye tutarı henüz ödenmemiş olduğundan, bu tutarın yukarıda belirtildiği şekilde 242 ve 247 nolu hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Bu kayıtların yapılmamış olması Üniversitenin mali tablolarında varlıklara ilişkin bilgilerin gerçek durumu göstermesine engel olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 164’üncü maddesine göre, Üniversitemizin döner sermayeye taahhüt etmiş olduğu 100.000,00 TL sermaye tutarı 2016 yılında 242-Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına

borç, 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumla mutabakat sağlanan bulgu konusu hususa ilişkin düzeltme kaydının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kaydının 2015 yılı mali tablosundaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri İle Ayrılmış Amortisman Tutarı Arasındaki Farkın Yıl Sonunda Amorti Edilmemesi

Diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki farka yıl sonunda amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

2015 yılı kesin mizanına göre; 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi 380.601,72 TL iken, buna denk olması gereken 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesi ise 142.455,78 TL olarak görülmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 219 uncu maddesinin a-2 bendine göre; elden çıkarılacak amortismana tabi duran varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark, bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

İlgili hükme göre, dönem sonunda 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde amortisman ayrılması dolayısıyla bu hesaplarının eşitlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan işlemler sonucunda anılan iki hesap arasında oluşan 238.145,94 TL'lik fark, 294 hesabının Bilançoda olması gerekenden bu tutar kadar fazla görünmesine, diğer taraftan yıl sonunda amortisman ayrıldığında faaliyet gideri yapılacağından Faaliyet Sonuçları Tablosunda da Giderlerin yine bu tutar kadar olması gerekenden düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizce bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri gereğince, 2015 yılında 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299-Birikmiş

Amortismanlar Hesabı arasında oluşan 238.145,94 TL'lik fark, 2016 yılı içerisinde giderilecek şekilde amortisman muhasebe kayıtları yapılacak olup hesaplar arasında eşitlik sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumla mutabakat sağlanan bulgu konusu hususa ilişkin düzeltme kaydının yapılacağı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılacak düzeltme kaydının 2015 yılı mali tablosundaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gümüşhane Üniversitesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı Faaliyet Alacakları (226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı), Mali Duran Varlıklar (242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı), Diğer Duran Varlıklar (299 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Amortismanı Hesabı), Gider Hesapları (630 Giderler Hesabı) ve Gelir Hesapları (600 Gelirler Hesabı) hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Peşin Tahsil Edilen Kira Bedellerinin Hatalı Olarak Muhasebeleştirilmesi

Peşin tahsil edilen kira bedelinin hesaplara alınması işleminin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olmadığı tespit edilmiştir.

MYMY'ye göre, tahsil edilen ve cari yıla ilişkin kira gelirleri 600-Gelirler Hesabına alınırken, peşin tahsil edilen gelirlerden içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler, ilgili oldukları yılda tahakkuk ettirilmek üzere 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilerek izlenmelidir. Böylece genel kabul görmüş muhasebe ilkelerinden dönemsellik ilkesi gereği gelirler ait olduğu faaliyet dönemi içinde yer alacak ve dönem faaliyet sonucunun sağlıklı şekilde belirlenmesi sağlanacaktır. Dönem sonunda ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılır. Son olarak 380 nolu hesapta bulunan tutar ilgili olduğu ayda gelirler hesabına kaydedilmelidir.

İdare bazı kiracılarla yaptığı sözleşmeler gereği üçer aylık kira bedellerini peşin olarak tahsil etmiştir. Burada, özellikle yılsonlarında peşin tahsil edilen gelirin bir kısmı ertesi yıla ait bir gelirdir. Fakat yapılan muhasebe kayıtlarına göre, bütün gelir cari yıl geliri olarak hesaplarda gösterilmiştir. Oysa peşin tahsil edilen kira gelirin cari yıla isabet eden kısmı 600-Gelirler Hesabına, gelecek yıllara ait olanlar ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alınması 31.12 2015'te de 380 hesabına aktarılması gerekirdi.

Buna göre MYMY'nin ilgili hükümleri ile bilançonun dönemsellik ilkesine aykırı olarak dönem ayırıcı hesaplardan olan 380 ve 480 hesaplarının peşin tahsil edilen gelirler için kullanılmaması nedeniyle 600-Gelirler Hesabının 26.077,00 TL fazla gösterilmesi sonucunda 2015 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda bu tutar kadar hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizce bazı kiracılarla yaptığımız sözleşme gereği üçer aylık kira bedellerinin özellikle yılsonlarında peşin tahsil edilen bütün gelirlerin cari kira bedelleri olarak değil, Cari yıla ait gelirleri 600 Gelirler Hesabına, gelecek yıllara ait peşin kira gelirlerini ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alınarak

muhassebeleştirilmesi yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kurumla mutabakat sağlanan bulgu konusu hususa ilişkin gerekli düzeltme kaydının yapılacağı beyan edilmiştir.

Bulgu konusu hususa ilişkin yapılan çalışmalar gelecek denetim dönemlerinde değerlendirilecektir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Kurum tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı kiralamalarının mevzuata uygun şekilde muhassebeleştirilmediği görülmüştür.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı Genel Yazısıyla 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı ihdas edilmiştir.

Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 nolu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 nolu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 nolu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 nolu hesaba alacak kaydedilecektir.

Dönem sonlarında ise 993 nolu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 nolu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990, 993 ve 999 nolu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır.

Sonuç olarak, taşınmaz ve işletme hakkı kiralamalarına ilişkin olarak kiralanan yer ve kira gelirlerinin, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda bilgi verme ve izleme fonksiyonu olan söz konusu nazım hesaplar kullanılarak muhassebeleştirilmemesi nedeniyle bilançoda ilgili tutarları kadar hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278

sayılı Genel Yazısına istinaden; Üniversitemiz tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı, kiralanan yer ve kira gelirleri, nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmesi yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar için bir sonraki denetim döneminde gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

BULGU 3: Mülkiyeti Üniversiteye Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Mülkiyeti Üniversiteye ait arazi ve arsaların üzerine idari bina, hizmet binası, spor kompleksleri, yemekhane v.s. binalar yapılmasına rağmen bunların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10 uncu maddesinde:

“1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” denilmektedir.

Bu düzenleme ile cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiştir. Öncelik taşınmazların muhasebe birimlerince kaydının mevcut kullanım şekliyle yapılarak mali tablolarda gösterilmesi, daha sonra tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemlerinin yapılmasıdır.

2014 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da Üniversiteye ait taşınmazların cins tashihi

yapılmamış olması bulgu konusu yapılmış ve bu konunun 2015 yılı denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmelerin yapılacağı belirtilmiş olmasına rağmen cins tashihleri hâla yapılmamıştır.

Sonuç olarak üniversite mülkiyetinde bulunan arsa ve arazilerin tapu kayıtları ile mevcut kullanım şeklinin birbirine uyumlu olması için yapılacak cins tashihi tapu işlemlerine başlanması ve bu işlemlerin bitmesi beklenilmeden de bunların mevcut kullanım şekilleri (bina, yerüstü düzeni vb) itibariyle ilgili taşınmaz hesaplarına kaydedilmeleri gerekirdi.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz Merkez Kampüs içinde yer alan binalar ile İlçelerde yer alan Meslek Yüksek Okullarına ait binaların cins tashihi ile ilgili tahsis, projelendirme, ruhsatlandırma, yapı kullanma izin belgesi alınması ile ilgili işlemleri halen devam etmektedir. Bununla birlikte Merkez Kampüs içinde yer alan idari bina, hizmet binası, spor kompleksleri, yemekhane, vb. binaların tamamı 248 ada 169 parsel sayılı taşınmaz üzerinde bulunduğu ve bu parsel üzerinde hâlihazırda fiziki yapılaşmanın devam etmesinden dolayı kadastro ve tapu işlemlerinde mükerrer işlemlerin olmaması için mevcut fiziki yapılaşmanın tamamlanması beklenmektedir.

Üniversitemizin merkez kampüsü başta olmak üzere ilçelerde yer alan tüm binalarımızın cins tashihlerinin tamamlanması için gerekli çalışmalar hızlandırılarak devam edilecek ve tüm taşınmazların cins tashihi işlemlerinin tamamlanması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurumla mutabakat sağlanan bulgu konusu hususa ilişkin gerekli çalışmaların devam ettiği ve bu çalışmaların önümüzdeki dönemlerde hızlandırılarak işlemlerin tamamlanacağı beyan edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar hakkında bir sonraki denetim dönemlerinde gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

BULGU 4: Kurumda İç Denetçi Çalıştırılmaması

Gümüşhane Üniversitesi bünyesinde iç kontrolün çok önemli bir unsur olan iç denetimi gerçekleştirecek personelin bulunmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun “Üst Yöneticiler” başlıklı 11 inci maddesinde;

“Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

“Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.”

“İç kontrolün tanımı” başlıklı 55 inci maddesinde;

“İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür”

“İç Denetim” başlıklı 63 üncü maddesinde;

“İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

(Düzenleme ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. (Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.) Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.”

denilmektedir.

Buna göre, iç denetim, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin önemli bir unsuru olup iç kontrolün içerisinde yer almaktadır.

Üniversiteye 2013/4625 sayılı Kararname ile 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edildiği ancak 2015 yılı itibariyle söz konusu iç denetçi kadrolarına atama yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu durumun Kurumun iç kontrol sisteminde zafiyete yol açtığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2016 yılı itibariyle İç denetçi atanması hususu ile ilgili üniversitemize yapılacak başvurular değerlendirmeye alınarak atanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli çalışmalar 2016 yılı içinde yapılacağı belirtilmiştir. Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar için bir sonraki denetim döneminde gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1	Dönen Varlıklar	40.442.460,98	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	4.488.390,66
10	Hazır Değerler	6.375.974,43	32	Faaliyet Borçları	765.083,10
102	Banka Hesabı	6.186.727,60	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	765.083,10
104	Proje Özel Hesabı	171.686,50	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	2.992.369,34
105	Döviz Hesabı	17.560,33	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	131.221,83
11	Menkul Kıymet ve Varlıklar	312.353,01	333	Emanetler Hesabı	2.861.147,51
111	Özel Kesim Tahvil Senet ve ve Bonolar Hesabı	312.353,01	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	730.938,22
12	Faaliyet Alacakları	30.296.443,35	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	714.120,62
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	30.200.000,00	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	16.817,60
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	26.443,35	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	117.430,03
14	Diğer Alacaklar	222.433,19	43	Diğer Borçlar	117.430,03
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	222.433,19	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	117.430,03
15	Stoklar	1.425.278,30	5	Öz Kaynaklar	650.920.624,80
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.410.374,57	50	Net Değer	516.663.585,38
157	Diğer Stoklar Hesabı	14.903,73	500	Net Değer Hesabı	516.663.585,38
16	Ön Ödemeler	1.809.978,70	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	105.086.984,23
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.809.978,70	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	105.086.984,23
2	Duran Varlıklar	615.083.984,51	59	Dönem Faaliyet sonuçları	29.170.055,19
22	Faaliyet Alacakları	1.875,00	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	29.170.055,19
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	1.875,00			

25	Maddi Duran Varlıklar	614.571.024,41		
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	454.888.208,36		
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	14.937.201,11		
252	Binalar Hesabı	86.438.826,17		
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	8.873.281,59		
254	Taşıtlar Hesabı	1.433.996,49		
255	Demirbaşlar Hesabı	16.759.974,72		
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-3.976.693,56		
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	35.216.229,53		
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	272.939,16		
260	Haklar Hesabı	272.939,16		
29	Diğer Duran Varlıklar	238.145,94		
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	380.601,72		
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-142.455,78		
BORÇ TOPLAMI :		655.526.445,49	ALACAK TOPLAMI :	655.526.445,49

Bilanço Dipnotları

900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	103.198.272,79
901 Bütçe Ödenekleri Hesabı	105.792.522,79
902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı	93.348.155,92
903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı	96.754.656,72
904 Ödenekler Hesabı	93.348.155,92
905 Ödenekli Giderler Hesabı	89.498.789,85
910 Teminat Mektupları Hesabı	8.730.230,52
911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	8.730.230,52
920 Gider Taahhütleri Hesabı	17.278.901,66
921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	17.278.901,66
948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	1.795.445,94
949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	1.795.445,94

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2013	2014	2015
630	01	Personel Giderleri	30.565.982,90	36.263.699,71	44.930.432,53
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	4.063.577,68	4.901.749,49	5.386.210,87
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	10.994.723,48	12.393.136,13	14.541.856,59
630	5	Cari Transferler	674.040 ,18	914.332,11	1.079.737,66
630	7	Sermaye Transferleri			
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	63.778,77	180.073,99	47.871,30
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	12.251,2	655,42	
630	13	Amortisman Giderleri	652.816,7	752.989,13	882.427,81
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	837.790,1	1.549.551, 62	1.269.128,95
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler		7.115,82	16.980,39
630	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var. Kay. Gid			48.271,91
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	697.395,65	250.497,62	101.595,32
630	99	Diğer Giderler	0,29	330,14	0,24
GİDERLER TOPLAMI (A)			48.562.356,5	57.214.131,18	68.304.513,57
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2013	2014	2015
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.435.784,19	7.579.602,70	8.220.592,34
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	69.306.916,76	74.858.086,56	85.172.415,31
600	05	Diğer Gelirler	2.198.641,57	3.185.418,87	4.015.643,68
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	78.979,1	173.175,2	39.384,16
600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Ol. Var El Edilen Gel			26.533,27
610	3	(İndirim,İade,İskonto Toplamı)	1.172,20		
GELİRLER TOPLAMI (B)			78.019.149,33	85.796.283,15	97.474.568,76
FAALİYET SONUCU (B-A)			29.456.793,28	28.582.151,97	29.170.055,19

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	ÖZET.....	21
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	21
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	22
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	22
5.	GENEL DEĞERLENDİRME	23
6.	DENETİM BULGULARI.....	29

1. ÖZET

Bu rapor, Gümüşhane Üniversitesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *“hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim”* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Gümüşhane Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdaki belgeler denetlenmiştir:

- 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu,
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Gümüşhane Üniversitesi 2015 yılı Performans Denetimi kapsamında yapılan denetim sonucunda:

- Stratejik Plan kapsamında iki adet göstergenin Stratejik Hedefle ilgili olmadığı,
- Stratejik Planda yer alan bazı hedef ve göstergelerin iyi tanımlanmadığı,
- Performans Programında yer alan bazı göstergelerin Stratejik Planla tutarlı olmadığı,
- İdare Faaliyet Raporunda yer alması gereken bazı bölümlerin yer almadığı,
- Faaliyet Raporunda Performans göstergelerine ilişkin sapmaların nedenlerinin açıklanmadığı görülmüştür.

Kurumun Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun ilgili mevzuatlarla belirlenen usullere uygun olduğu anlaşıldığından raporlama gerekliliklerini yerine getirdiği görülmüştür.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru

olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Gümüşhane Üniversitesi'nin yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Gümüşhane Üniversitesi'nin yayımladığı 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda Gümüşhane Üniversitesinin 2013-2017 dönemine ait Stratejik Planının zamanında hazırlanarak yayımlandığı görülmüştür. Gümüşhane Üniversitesinin misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 6 amaç, bu amaçların altında 15 adet hedef ve bu hedeflere yönelik 50 performans göstergesi belirlemiştir. Üniversite stratejik planını hazırlarken amaçlarını üst politika belgelerine uygun şekilde belirlemiş ve hedeflerini de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde tespit etmiştir. Stratejik plana ilişkin yapılan incelemelerde 2 adet performans göstergesinin hedefle ilgili olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca ilgili ve ölçülebilir olduğu tespit edilen hedef ve göstergelerden 4 adet göstergenin iyi tanımlanmadığı düşünülmektedir. İlgililik kriterine uymayan, ölçülebilir olmayan ve iyi tanımlanmamış hedef ve göstergelere ilişkin açıklamalar denetim bulgularında yer almaktadır.

Gümüşhane Üniversitesi 2015 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde, belgenin zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. 2015 yılı için kurumun 11 adet performans hedefi ve 37 adet performans göstergesi bulunmaktadır. Yapılan denetim sonucunda Performans Programında yer alan hedeflere ait göstergelerin Stratejik Planda belirlenen göstergelerle uyumlu olmadığı tespit edilmiştir. Hedef ve göstergelere ilişkin açıklamalar denetim bulgularında yer almaktadır.

Gümüşhane Üniversitesinin 2015 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde, Üniversitenin Performans Programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin tamamının gerçekleşme durumu raporlanmıştır. Tutarlı olarak raporlanan hedef ve gösterge gerçekleştirmelerinin kurumun son ölçüm kaynakları ile doğrulanabilir olduğu görülmüştür. Faaliyet raporunun yasal süreler içinde yayımlandığı ancak bazı sunum kriterlerini sağlamadığı değerlendirilmiştir. Ayrıca Üniversite, tutarlı ve doğrulanabilir olduğu değerlendirilen hedeflerden 11 adedine ilişkin gerçekleşmede meydana gelen sapma hakkında faaliyet raporunda geçerli ve ikna edici gerekçeler sunmamıştır. Bu hususta yapılan değerlendirmelere denetim bulgularında yer verilmiştir.

Üniversitenin Faaliyet sonuçları değerlendirildiğinde raporlara ilişkin verilerin takibini sağlayacak veri kayıt sisteminin mevcut olduğu görülmüştür.

Performans denetimi yukarıda sayılan üç belge üzerinden kamu idaresinin raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde sunulan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesi için kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Her ne kadar veri kayıt sistemleri üzerindeki inceleme, performans bilgisinin doğruluğunu test etmek amacıyla gerçekleştirilse de, güvenilir veri kayıt sistemlerinin mevcudiyeti raporlanan verilerdeki hata olasılığını ortadan kaldırmaz. Bu nedenle veri kayıt sistemleri hakkındaki olumlu değerlendirme, Gümüşhane Üniversitesi'nin faaliyet raporunda sunduğu performans bilgisinin doğruluğu hakkında mutlak güvence sağlamaz.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Göstergelerin Stratejik Hedefle İlgili Olmaması ve Stratejik Hedefin Ölçülebilir Olmaması

Stratejik plana ilişkin yapılan incelemelerde belirlenen bazı göstergeler stratejik hedefle ilgisizdir.

Örneğin; aşağıda laboratuvarların altyapısını geliştirmek stratejik hedef olarak belirlenmişken, bu hedefe yönelik belirlenen göstergelerde ise laboratuvarı kullanan öğrenci sayısı ve yapılan analiz sayısı gösterge olarak belirlenmiştir. Hedef ve göstergeler birlikte değerlendirildiğinde altyapıdan kasıt teknolojik veya makine-ekipman v.b teknik unsurlar olması gerekmektedir. Ancak belirlenen göstergeler teknik unsur olarak değerlendirilemez. Bundan dolayı göstergelerin hedefle ilgisiz olduğu ve hedefin ölçülebilirlik açısından değerlendirilemeyeceği düşünülmektedir.

Stratejik Hedef	Gösterge	Değerlendirme
Laboratuvarların altyapısını geliştirmek	Laboratuvarları kullanan öğrenci sayısı	Öğrenci sayısı ve analiz sayısı teknik birer unsur sayılamayacağından altyapının gelişmesiyle ilgili değildir.
	Bir yıl içinde laboratuvarında yapılan analiz sayısı	

Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesi, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu hedefleri, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlar olarak tanımlamıştır. Yine aynı Kılavuzda hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği hallerde hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla hedefin ölçülebilir olarak belirlendiği durumlarda performans göstergesi belirlenmeyebilir. Ancak hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur.

Stratejik hedef ve göstergelerinin birbiriyle ilgili olması ve gösterge veya hedeften en az birisinin ölçülebilir olması gerekmektedir. Hedeflerin tanımlandıktan sonra sayısal olarak tespit edilememesinin veya göstergelerle ölçülebilir duruma getirilememesinin stratejik plan için önemli bir eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Stratejik hedeflere ilişkin bazı göstergeler stratejik hedefleri dolaylı olarak ölçeceği düşünülmüştür. Bazı stratejik hedeflerle göstergeler arasındaki bağlantı, performans programının dönem raporları aracılığıyla sağlanması planlanmaktadır.

Yeni dönem Stratejik Plan çalışmalarında, hedefle bağlantılı ve daha net ölçülebilen göstergeler belirlenmesine özen gösterilecektir.” denilmektedir

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, yeni dönem Stratejik Planın hazırlanmasında Stratejik Planlama Klavuzuna uygun gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir.

Kamu idaresi tarafından yeni dönem stratejik plana ilişkin yapılacak çalışmalar gelecek denetim dönemlerinde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

BULGU 2: Stratejik Planda Yer Alan Stratejik Hedef 15’e İlişkin Göstergelerin Yetersiz Olması ve İyi Tanımlanmaması

2013-2017 yılı Stratejik Planında Stratejik Hedef 15 “*Kurumsal gelirlerimizi arttırmak ve çeşitlendirmek*” şeklinde belirlenmiştir. Hedefe ilişkin ise dört adet gösterge belirlenmiştir. Ancak bu göstergelerin performans hedefine ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçme, izleme veya değerlendirme konusunda yeterli olmadığı düşünülmektedir.

Stratejik Hedef	Göstergeler
Kurumsal gelirlerimizi arttırmak ve çeşitlendirmek	Toplam bütçe ödeneğini kullanma yüzdesi
	Muhasebeleştirilen işlem sayısı
	Döner sermayeden elde edilen gelirler
	Gelirlerin artış oranı

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre hedeflerin yeterince açık ve anlaşılır olması gerekmektedir. Yani idareler neyi başarmak istediklerini açıkça tanımlamalıdır. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması, kamu idarelerinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurur. Bu riskin ortadan kaldırılabilmesi için kamu idarelerinin hedeflerini ve göstergelerini açık ve anlaşılır şekilde belirlemeleri esastır.

Yukarıda sayılan göstergeler hedefi ölçecek niteliktedir, ancak göstergelerin hedefte yer alan gelirlerin artırılması ve çeşitlendirilmesiyle doğrudan ilgili olmadığı ve ölçme, izleme veya değerlendirme açısından yetersiz olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Yeni kurulan bir üniversite olarak, gelirlerin artırılması ve çeşitlendirilmesi için üniversitelerin gelir kaynakları değerlendirilmiş ve ilk stratejik plan döneminde Döner sermaye işletmesi eliyle elde edilen finans kaynaklarının çeşitlendirilmesi üzerinde yoğunlaşmıştır.

Yeni dönem Stratejik Plan çalışmalarında yeni göstergeler belirlenecek ve göstergelerin daha net bir şekilde ifade edilmesine özen gösterilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, yeni dönem Stratejik Planın hazırlanmasında Stratejik Planlama Kılavuzuna uygun gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Performans Programında Yer Alan Hedeflere Ait Göstergelerin Stratejik Planda Belirlenen Göstergelerle Uyumlu Olmaması

Üniversitenin 2013-2017 Stratejik Planında Amaç 6: “Üniversitemizin gelirlerini artırmak, çeşitlendirmek ve elde edilen kaynakları etkin, ekonomik ve verimli kullanmak” şeklinde belirlenmiştir.

2013-2017 Stratejik Planında bu amaç için tespit edilen Stratejik hedef 15 ve göstergeleri;

Stratejik Hedef	Göstergeler
Kurumsal gelirlerimizi arttırmak ve çeşitlendirmek	Toplam bütçe ödeneğini kullanma yüzdesi
	Muhasebeleştirilen işlem sayısı
	Döner sermayeden elde edilen gelirler
	Gelirlerin artış oranı

Ancak üniversite 2015 yılı Performans Programına bakıldığında söz konusu hedefin göstergeleri stratejik planla uyum göstermemektedir. Performans Programında yer alan göstergeler şunlardır:

Stratejik Hedef	Performans Hedefi	Göstergeler
Kurumsal gelirlerimizi arttırmak ve çeşitlendirmek	Kurumsal gelirlerimizi arttırmak ve çeşitlendirmek	Gerçekleştirilen eğitim sayısı
		Eğitime katılan personel sayısı

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 16 ncı maddesinde, “*Performans programları, stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini oluşturur. Kamu idareleri performans programlarını stratejik planlarına uygun olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hazırlar.*”

17 nci maddesinde, “*Performans göstergeleri stratejik planlarda yer alır.*”

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler de göz önünde bulundurulduğunda, stratejik planla performans programında yer alan göstergelerin farklı olmasının performans esaslı bütçeleme mantığına aykırı olduğu anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan maddede de belirtildiği üzere, performans programı 5 yıl için hazırlanmış olan stratejik planın yıllık uygulamasıdır. Bu nedenle, stratejik planda yer alan göstergelerle performans programında yer alan göstergelerin birbirine uyumlu olması gerekir. Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren stratejik plan hazırlamaları ve bütçelerin stratejik planlarda yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflere uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlanması öngörülmüştür.

Bunların yanında, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in 4 üncü maddesi ile de Kamu İdarelerinin Performans Programı Hazırlıklarında Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Yıllık Program ile Stratejik Planların esas alınması gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla, stratejik plan ve bütçe ilişkisini sağlayan performans programları stratejik planlarda yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda hazırlanmalıdır. Sonuç olarak, gelecek yıllarda hazırlanacak performans programlarının stratejik planla uyumlu olması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Maliye Bakanlığınca, performans programı teklifinde hedeflere ait yeni göstergelerin belirlenmesinde sakınca olmadığı belirtildiğinden, 15 nolu hedefle ilişkilendirilerek yeni göstergeler belirlenmiştir. Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 17'nci maddesinde, “Performans göstergeleri stratejik planlarda yer alır.” hükmü gereğince gelecek yıllarda hazırlanacak performans programlarında stratejik planlardaki göstergelere yer verilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, gelecek dönem performans programlarında stratejik plan ile uyumlu göstergelere yer verileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar bir sonraki denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4: İdare Faaliyet Raporunda Yer Alması Gereken Bazı Bölümlerin Yer Almaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik, faaliyet raporlarında yer verilecek bilgilere yönelik ilkeleri ve bu raporların hazırlanmasında izlenecek süreçleri ortaya koymaktadır. İdare faaliyet raporuna ilişkin yapılan incelemelerde raporda yer alması gereken “performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi” ve “temel mali tablolara ilişkin açıklamalar” bölümünün hazırlanmadığı görülmüştür.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasında ve yayımlanmasında düzenlemelere uyulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2016 yılı İdare Faaliyet Raporu ile birlikte “performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi” ve “temel mali tablolara ilişkin açıklamalar” bölümüne yer verilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, yeni dönem Faaliyet raporunun hazırlanmasında gerekli düzeltmelerin yapılacağı beyan edilmiştir. Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar bir sonraki denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

BULGU 5: Faaliyet Raporunda Performans Hedeflerine İlişkin Sapmaların Nedenlerinin Açıklanmaması

Gümüşhane Üniversitesi’nin 2015 yılı İdare Faaliyet Raporunda 2015 yılı Performans Programında yer alan 11 adet performans hedefi ve bu hedeflere ait 37 göstergenin tamamının gerçekleşme durumları raporlanmıştır. Hedef ve göstergelerin gerçekleşmelerine ilişkin hedeflere ait 37 göstergeden 31 adedinin gerçekleşmesinde olumlu veya olumsuz sapmalar olduğu tespit edilmiştir. Faaliyet raporunda bu sapmalarla ilgili olarak genel değerlendirme yapıldığı ve gerekçeler belirtildiği görülmüştür. Belirtilen gerekçelerden 20 adedi geçerli ve ikna edici bulunmuş 11 adedi ise geçerli ve ikna edici bulunmamıştır. İlgili göstergeler aşağıda belirtilmiştir;

Performans Hedefi	Gösterge	Değerlendirme
Üniversitemizin eğitim-öğretim kalitesini yükseltmek	Yabancı uyruklu öğretim elemanı sayısı	Göstergelerin gerçekleşmelerine ilişkin durum tespiti ve genel değerlendirme yapılmıştır. Hedefteki sapmalara geçerli ve ikna edici bir açıklama yapılmamıştır.
	Toplam derslik sayısı	
	Toplam amfi sayısı	
	Toplam laboratuvar sayısı	
	Gerçekleştirilen sempozyum-kongre sayısı	
Kurumsal insan kaynaklarımızın sayısını ve niteliğini arttırmak	Kurum tarafından hazırlanan hizmet içi eğitim programlarına katılan personel sayısı	Göstergelerin gerçekleşmelerine ilişkin durum tespiti ve genel değerlendirme yapılmıştır. Hedefteki sapmalara geçerli ve ikna edici bir açıklama yapılmamıştır
Öğrencilerimize ve personelimize yönelik kurumsal hizmetlerin sayısını arttırmak ve hizmet kalitesini yükseltmek	Yemekhane hizmetlerinden yararlanan öğrenci sayısı	Göstergelerin gerçekleşmelerine ilişkin durum tespiti ve genel değerlendirme yapılmıştır. Hedefteki sapmalara geçerli ve ikna edici bir açıklama yapılmamıştır
	Yemekhane hizmetlerinden yararlanan personel sayısı	
	Sosyal tesis hizmetlerinden yararlanan kişi sayısı	
Kurumsal gelirlerimizi arttırmak ve çeşitlendirmek	Gerçekleştirilen eğitim sayısı	Göstergelerin gerçekleşmelerine ilişkin durum tespiti ve genel değerlendirme yapılmıştır. Hedefteki sapmalara geçerli ve ikna edici bir açıklama yapılmamıştır
	Eğitime katılan personel sayısı	

Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşmelerinde sapmalar olması durumunda idare hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirmelidir. 5018 sayılı Kanunun 41'inci ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddelerine göre Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans

programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmelidir.

Performans hedeflerinde meydana gelen sapmalar ve farklar ayrı ve net biçimde gösterilmelidir. Ayrıca gerçekleşmenin hedeflenenden fazla olması durumunda da sapmaya ilişkin nedenlerin faaliyet raporunda açıklanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2015 Yılı idare Faaliyet Raporunda, 2015 Yılı Performans Programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu raporlanmıştır. Raporun ilgili bölümlerinde bazı performans hedef ve göstergelerine ilişkin bilgi ve verilere yer verilmiş ancak hedeflerin sapma nedenleri açıklanmamıştır. 2016 yılından itibaren hazırlanacak faaliyet raporlarında hedef ve göstergelerin sapma nedenlerine ilişkin daha net ve bilgilendirici açıklamalara yer verilmesine dikkat edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, raporda tespit edilen bulgu ve öneriler kabul edilerek, 2016 yılından itibaren hazırlanacak faaliyet raporlarında hedef ve göstergelerin sapma nedenlerine ilişkin daha net ve bilgilendirici açıklamalara yer verileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresi tarafından yapılan çalışmalar bir sonraki denetim döneminde izlemeye alınarak gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>